

नृशंसवत् (von नृशंस) adj. = नृशंस *gemein, niederträchtig*: पापकर्मो नृशंसवान् MBu. 4, 975.

नृशंस्य (wie eben) 1) adj. f. आ dass. MBu. 13, 3041. वृत्ति 5, 4519. — 2) n. *Gemeinheit, Niederträchtigkeit* MBu. 3, 494. 15707.

नृशङ्ग (1. नृ + शङ्ग) n. *Menschenhorn*, als Beispiel eines Undings: श्रमत् Kap. 1, 115.

नृषद (1. नृ + सद्) 1) adj. *unter Männern sitzend* RV. 4, 40, 5. VS. 9, 2, 17, 12. Ait. Br. 7, 15 (s. u. निषद). — 2) m. N. pr. des Vaters von Kaṇva: उत काव नृषदः पुत्रमाहुः RV. 10, 31, 11. — 3) = बुद्धि Brāh. P. 5, 7, 13. नृषु सीदति उपाधितया तिष्ठतीति नृषदुद्धिः Glosse in der Calc. lith. Ausg. von 1830 (Gild. 205). — Vgl. नार्षद.

नृषदन (1. नृ + सदन) n. *Männerversammlung, Aufenthalt der Männer* RV. 5, 7, 2. 7, 7, 5. अग्निमृषा नृषदनमवैभिः 20, 1. यज्ञे दिवो नृषदने पृथिव्या नरो यत्र देवयो मरुति 97, 1. त्वो नृषदनेषु ह्रमहे 8, 26, 24. 10, 92, 7.

नृषदन् (1. नृ + सद्) adj. v. l. für नृषदन् SV. 1, 1, 2, 5.

नृषदन् (1. नृ + सद्) adj. *unter den Männern wohnend* RV. 10, 46, 1.

नृषक oder नृषाक (1. नृ + सक् oder साक्) adj. *Männer bezwingend* RV. 8, 16, 1.

नृषक्य und नृषाक्य (1. नृ + सक्, साक्), jenes, wenn das Wort die Geltung eines Amphibrachys, dieses, wenn es die eines Dijambos hat (RV. Pāṇ. 9, 21, 22). 1) adj. *Männer bewältigend*: आ नृः प्रुष्यं नृषाक्यं वीरवत्तं पुरुषपदम् (पवस्व) RV. 9, 30, 3. — 2) n. *Männerbewältigung* RV. 1, 33, 14. नृषाक्यं सासक्यं अमित्रान् 100, 5. 112, 22. 6, 23, 8. 8, 9, 20. 36, 7. परि सव वाससातो नृषक्यं 9, 97, 19. 10, 38, 1. 4.

नृषा (1. नृ + सा = सन्) adj. P. 3, 2, 67, Sch. 8, 3, 108, Sch. *Männer verschaffend* RV. 9, 2, 10.

नृषाच् (1. नृ + साच्) adj. *den Männern zugethan, von den Marut* RV. 1, 52, 9. 64, 9. वर्षणाः 7, 21, 2.

नृषाति (1. नृ + साति) f. *Männererbeutung*: प्रूरो नृषाता शर्वसश्चकान आ गोमति ब्रजे भेजा त्वं नः RV. 7, 27, 1. Sā. zu RV. und TS. führt die Form auf नृषातर zurück, aber सातर (st. सनितर) ist uns sonst nicht vorgekommen.

नृषाक्य und नृषाक्य s. u. नृषक्य und नृषक्य.

नृषूत (1. नृ + सूत) adj. *von Männern angetrieben* RV. 8, 4, 1.

नृसिंह (1. नृ + सिंह) m. 1) *ein Löwe unter den Männern, ein grosser Held* MBu. 9, 3031. R. 5, 53, 26. — 2) *halb Mensch halb Löwe*, Vishṇu in seinem 4ten Avatāra Traik. 1, 1, 28. MBu. 3, 15836. HARIV. 2279. Bhāg. P. 5, 18, 14. 7, 8, 20. Çiva-P. 1, 2 in Verz. d. Oxf. H. No. 113. 3) मत्त्र TANTRAS. ebend. 93, b, 10. 4) मद्दिमन् Verz. d. B. H. No. 826. नृसिंहवपुम् = नृसिंह H. c. 68, wo ०सिंहवपुर्व्ययः zu lesen ist. — 3) N. pr. verschiedener Männer Colebr. Misc. Ess. II, 359 u. s. w. Verz. d. Oxf. H. No. 204. 355. Verz. d. B. H. No. 833. 864. 866. 874. नृसिंहाचार्य 738.

चतुर्दशी der 14te Tag in der lichten Hälfte des Monats Vaiçākha (ein Festtag) As. Res. III, 280. — 4) eine Art coitus RATIM. im ÇKDr.

नृसिंहचम्पू (नृ + चम्पू) f. Titel eines Werkes Colebr. Misc. Ess. II, 136. Verz. d. B. H. No. 539.

नृसिंहतापनीय (नृ + तापी) Titel einer Upanishad Colebr. Misc.

Ess. I, 91 96. Verz. d. B. H. No. 348. Verz. d. Oxf. H. 104, a. Ind. St. 1, 249 u. s. w.

नृसिंहपुराण (नृ + पुरा) n. Titel eines Upapurāṇa Colebr. Misc. Ess. I, 103. Ind. St. 1, 469. — Vgl. u. नृसिंह.

नृसिंहभट्ट (नृ + भट्ट) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 131, b, 3.

नृसिंहवन (नृ + वन) m. N. pr. einer Gegend im NW. von Madhjadēça VARĀH. BRH. S. 14, 22.

नृसिंहस्वती (नृ + स्वती) m. N. pr. eines Scholiasten des Vedāntasāra Colebr. Misc. Ess. I, 337. — Vgl. नृसिंहस्वती.

नृसिंहाग्रम् (नृ + आग्रम्) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 623. 624.

नृसेन n. und नृसेना f. (1. नृ + सेना) ein Heer von Männern AK. 3, 6, 40.

नृसेम (1. नृ + सेम) m. ein Mond unter den Männern, ein ausgezeichnete Mann RAGH. 5, 59.

नृकन् (1. नृ + कन्) adj. *Männer tödtend*: नृक्रे RV. 4, 3, 6. अरि गोहा नृका वधः 7, 36, 17.

नृकरि (1. नृ + करि) m. 1) *halb Mensch halb Löwe*, Vishṇu in seinem 4ten Avatāra RĪG-TAR. 4, 185. Bhāg. P. 7, 8, 27. 44. Vop. 23, 1. — 2) N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 361.

नृक्ष (von निक्ष) n. *spitzer Stab, Spiess, Gabel oder ein ähnliches Kochgeräthe*: सुगर्दिर्निक्षणमायवन्म् AV. 9, 6, 17. KAUC. 2. 87. — Vgl. नीक्षण, मेक्षण.

नेग m. pl. N. einer SV.-Schule BENFAY in seiner Ausg. des SV. xv. — Vgl. नैगेय.

नेजक (von निज्) m. *Wäscher* M. 8, 396. JĀG. 2, 288.

नेजन (wie eben) n. *das Waschen* MBu. 7, 8530. — Vgl. पात्रेजन, मुञ्ज.

नेजमेष m. N. eines den Kindern gefährlichen Unholds (der sonst नेगमेष heisst) ĀÇV. GRH. 1, 14. ÇĀKKH. GRH. 1, 22.

नेतृ s. 2. नेदृ.

1. नेतृ (von नी) nom. ag. als verbum finitum: नेतार ऊ षु णस्तिरः वरुणो मित्रो अर्यमा RV. 10, 26, 6. यावदेव नलः क्वचित् । इतो नेता हि (sc. त्वाम्) MBu. 3, 2613. Hierher (wegen der Betonung; vgl. P. 2, 3, 69) auch das mit dem acc. construierte nom. ag.: अग्नेस्तु वृषलो नेता क्विः Zuführer, Darbringer MBu. 13, 6080.

2. नेतृ (wie eben) nom. ag. 1) m. *Führer, Leiter, Lenker* AK. 3, 1, 11. H. 358. 4. HALĀ. 2, 188. अपाम् RV. 2, 12, 7. 7, 5, 2. पञ्चस्य 2, 5, 2. ऋतस्य 7, 40, 4. मृतीनाम् 9, 103, 4. चर्षणीनाम् 3, 6, 5. 20, 4. ÇAT. Br. 4, 6, 8. 1. प्राणशरीरं MUND. Up. 2, 2, 7. — M. 7, 17. MBu. 2, 2164. MEGB. 70. सार्यस्य MBu. 3, 2527. देवदेवानाम् HARIV. 7220. R. 6, 3, 31. चमूनाम् RAGH. 14, 22. VARĀH. BRH. S. 15, 16. 85, 34. BRH. 2, 1. MBu. 1, 551. R. 5, 65, 10. BHART. 2, 85. RAGH. 4, 75. द्विपानाम् 16, 30. नृपतेः, दत्तिनः HIT. IV, 16. रथं R. 6, 88, 36. दोषाणाम् SUÇR. 1, 249, 15. नेताश्चस्य सुग्रम् und सुग्रस्य nach Sr. P. 2, 3, 65. Vārtt. Sch. तावत्प्रिये मद्वरोगधगृहप्रवेशे नेता (der dich führen wird) जनस्तव समीपमुपैष्यति ÇĀK. 139. योगशास्त्रं HARIV. 14496. यमस्य wohl so v. a. *der dem Jama viele Erschlagene zuführt* MBu. 3, 954. दण्डस्य der den Stock führt, Strafen verhängt M. 7, 25. KĀM. NITIS. 4, 15; vgl. दण्ड. यो नः संख्ये नैरिव पारनेता an das jensei-